

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้เขียน นางสาวปวีณ์สุดา ร่มพยอม

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดกิจกรรมในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ/ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 75/75 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองโสน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ RUBRIK ประเมินความคิดสร้างสรรค์ 4 องค์ประกอบ คือ ความคิดคล่องความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ แบบสังเกตพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้สูตร E_1/E_2

ผลการศึกษาพบว่า

1. ได้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 11 ชุดกิจกรรม

2. ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพโดยรวม เท่ากับ 77.54/79.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้ แต่เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.95/77.38, 86.16/100 ตามลำดับ สำหรับความคิดละเอียดลออผ่านเฉพาะประสิทธิภาพด้านผลลัพท์ โดยได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.21/76.19 แต่ความคิดริเริ่มไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.31/65.48 และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนพบว่า พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมากที่สุดระหว่างร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสนุกสนาน ร่าเริง คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ ความขี้เล่น มีอารมณ์ขัน คิดเป็นร้อยละ 27.60 การมีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก คิดเป็นร้อยละ 25.65 และการแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 18.50

3. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับ เห็นด้วย คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาตามประเด็นในการสอบถาม สรุปได้ดังนี้ นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมและด้านการจัดกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.61 และ 4.52 ตามลำดับ และเห็นด้วยกับการวัดและประเมินผล เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และบรรยากาศในการจัดกิจกรรม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.37 4.18 และ 4.15 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า การตอบคำถามปลายเปิดนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ดีใจมาก ที่ได้ทำกิจกรรมนี้ รู้สึกภูมิใจ มีความสุข มีความสนุกสนานมากที่ได้ทำสิ่งที่สนุกและได้ทำงานแปลกใหม่ไม่เคยทำมาก่อน นักเรียนบางส่วนกล่าวว่า ได้คิด ได้ทำกิจกรรมหลายอย่าง ได้ความรู้แบบใหม่ และมีความเพลิดเพลินในการทำงานมาก นักเรียนคนหนึ่งกล่าวว่า รู้สึกดีที่ได้ทำงานนี้ ได้รู้จักสีต่าง ๆ มากขึ้นได้รู้ว่ามึเพื่อนที่รักและครูก็ให้ทำงานที่ยังไม่เคยทำมาก่อนด้วย

Independent Study Title	Construction of Activity Package for Developing Creative Thinking of Prathom Suksa 4 Students
Author	Miss Paweesuda Romphayom
Degree	Master of Education (Curriculum and Instruction)
Independent Advisor	Assoc. Prof. Dr. Somsak Phuvipadawat

ABSTRACT

The purposes of this independent study were to develop a set of activities for developing creativity of Prathom Suksa four students, to study effectiveness of the activity set for developing creativity by using criteria of effectiveness on the process and the outcome with a proportion of 75/75, and to survey the students' opinions on using the set activities for developing creativity. The population of this study was twenty-eight Prathom Suksa four students studying at Ban Nong Sa Nhoe School in the first semester of the 2006 academic year. The tools used in this study were a set of activities for developing creativity; the Rubrics assessing the creativity of the students in four elements, i.e. fluency thinking, flexibility thinking, originality thinking and elaboration thinking; the students creativity observation form; and the questionnaire asking for students' opinions. The methodologies used for analyzing data were percentage, means, and standard deviation. An effectiveness of the set of activities for developing creativity could be calculated by using formula E_1/E_2 .

The results of this study were as follows:

1. An activity set, consisting of 11 subpackages, was created for developing creative thinking.

2. The set of creative activities was totally effective at 77.54/79.76 which was above the standard set at 75/75. However, on considering each element of creative thinking, it was found that fluency thinking and flexibility thinking were above the standard set at 80.95/77.38 and 86.16/100, respectively. For elaboration thinking, only the resultant effectiveness was satisfactory at the average percentage of 73.21/76.19. On the other hand, for originality thinking, the resultant was unsatisfactory at the average percentage of 71.31/65.48. And it was found from the class observations that most students' behaviors expressed while attending activities--using the activity set for developing creativity--were amusement (28.57%), being playful and being humorous (27.60%), daring to think and act (25.65%), and expressing different opinions from others (18.50%).

3. Students' opinions related to learning by using the set of activities for developing created activities were on an agreeable level with the mean score of 4.43. By considering each issue separately, it could be concluded as follows: students extremely agreed on using media for arranging activities and for activity organization with the mean scores of 4.61 and 4.52, respectively. The students' opinions on measurement and evaluation, time used, and atmosphere during the activities were on the agreeable level with the mean scores of 4.37, 4.18 and 4.15, respectively.

Moreover, by answering open-ended questions, most students answered that they felt very proud and glad for attending this set of activities and they were very happy and enjoyed doing the activities which they had never done before. Some students answered that they had a chance to think and did several activities. Furthermore, they got new knowledge and felt very amused. One of students said that he felt good from doing this activity. He knew more about colors and he knew that there were some friends whom he loved. In addition, teacher let him do things that he had never done before.